

Pysäytetään Lex Nokia

Lex Nokiana tunnettu hallituksen esitys sähköisen viestinnän tietosuojalain muuttamisesta (HE 48/2008 vp) odottaa vain eduskunnan lopullista hyväksyntää. Lakiehdotuksesta on julkisuudessa puhuttu lähinnä siitä, että se sallii työnantajien selvittää sähköisen viestinnän tunnistamistietoja silloin, kun epäillään yrityssalaisuuksien vuotamista. Lain soveltamisala on kuitenkin huomattavasti tätä laajempi.

Lakiehdotus antaa teletunnistetietojen valvontaoikeudet kaikille yhteisötilaajille. Niitä ovat esimerkiksi yritykset, oppilaitokset, kirjastot ja jotkut taloyhtiöt; toisin sanoen kaikki yhteisöt, jotka tarjoavat verkkoyhteyden. Valvontaoikeudet eivät koske pelkästään yrityssalaisuuksien vuotoepäilyjä.

Yhteisötilaajat saisivat valvoa käyttäjiä myös epäillessään verkon ”ohjeiden vastaista käyttöä”. Tämä voi olla mitä tahansa, mikä on kielletty verkon käyttösäännöissä, esimerkiksi ”hyvän tavan vastainen” toiminta tai jopa tekijänoikeusloukkaukset. Yhteisötilaajiksi voidaan tulkita myös teleoperaattorit, jolloin valvonnan piiriin tulevat kaikki suomalaiset joilla on internet-yhteys.

Suomen perustuslain mukaan kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton. Lakiehdotus vaarantaisi vakavasti tämän viestintäsalaisuuden ennalta vaikeasti määriteltävän suuruiselta joukolta ihmisiä. On mahdotonta ennustaa, mitkä kaikki tahot pyrkisivät käyttämään valvontaoikeuksia. Pahimmillaan laki koskettaisi kaikkia suomalaisia. Lain myötä yksityiset tahot uhkaavat saada sellaisia oikeuksia, joita ei helmiä edes poliisille ilman oikeuden päätöstä. Yrityssalaisuuksien vuotamisen estämisen kannalta lakiehdotus on kuin yrittäisi tilkitä sinitarralla reikää laivan kyljessä. Vuotamistapoja on niin monia, etteivät nämä ongelmat ratkea Lex Nokialla. Lakiehdotuksen pääasiallinen vaikutus onkin kaikenkattavan valvonnan salliminen.

Ainoa lakiehdotuksen sisältämä väärinkäytösten estämismekanismi on tietosuojaavaltuutetulle tehtävä etukäteisilmoitus valvonnan aloittamisesta ja jälkikäteinen raportointi. Tätä ei voida mitenkään pitää riittävänä, kun poliisikin tarvitsee tuomioistuimen nimenomaisen luvan. Mikään ei takaa, että väärinkäytökset tulisivat ilmi. Myös ehdotukseen lisätty erityinen pykälä toimittajien lähdesuojan turvaamisesta on tyhjää sanahelinää, kun kukaan ei todellisuudessa valvo valvojaa. Jo se, että tällainen pykälä on erikseen pitänyt ottaa ehdotukseen, osoittaa kuinka vaarallinen laki on väärin käytettynä.

Useat oikeusoppineet ovat kritisoineet rankasti Lex Nokiaa siitä, että perusoikeuksille on annettu siinä liian vähän painoarvoa. Lain valmistelu keskeytyi alun perin jo syksyllä 2006 oikeuskanslerin lytättyä sen perustuslain vastaisena. Nyt ehdotus läpäisi jopa perustuslakivaliokunnan kohtaamatta vastarintaa. Valiokunta ei ottanut huomioon kuulemiensa asiantuntijoiden esittämää kritiikkiä. Valiokunta ei myöskään puuttunut lainkaan yhteisötilaajan käsitteen ja lain soveltamisalan laajuuteen. Valiokunnan jäsenet joko eivät ole työssään päteviä tai haluavat salata kansalta lain todellisen luonteen.

Yksityisille tahoille ei pidä antaa käytännössä rajattomia oikeuksia kansalaisten sähköisen viestinnän valvontaan. Lex Nokia on perusoikeuksien kannalta täysin kestävä. Laki on pysäytettävä.

Me allekirjoittaneet ilmoitamme vastustavamme Lex Nokiana tunnettua hallituksen esitystä ja vaadimme sen hylkäämistä perustuslain vastaisena.

Järjestöallekirjoitukset

Electronic Frontier Finland ry

Kirjailija- ja taiteilijayhdistys Kiila ry

Ville Ropponen, puheenjohtaja

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun Opiskelijakunta

Perussuomalaiset Nuoret ry

Vesa-Matti Saarakkala, puheenjohtaja

Piraattipuolue ry

Pasi Palmulehto, puheenjohtaja

Pirkanmaan Ammattikorkeakoulun Opiskelijakunta

Sananvapauden puolesta ry

Oula Lintula, puheenjohtaja

Sosialidemokraattiset Nuoret ry

Heta Välimäki, puheenjohtaja

Sosialidemokraattiset Opiskelijat SONK ry

Suomen Journalistiliitto ry

Arto Nieminen, puheenjohtaja

Juha Rekola, asiamies

Suomen Ylioppilaskuntien Liitto ry

Jussi Rauvola, puheenjohtaja

Tampereen Yliopiston Ylioppilaskunta

Tietoalan Toimihenkilöt ry

Vantaan Vasemmistoliitto ry

Katja Koivunmaa, puheenjohtaja

Teemu Hiilinen, varapuheenjohtaja

Vasemmistonuoret ry

Jussi Saramo, puheenjohtaja

Vihreiden Nuorten ja Opiskelijoiden Liitto ry